

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 238/2023
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Марка Јовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу К бр.279/22 од 21.10.2022. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр.5/23 од 26.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 22. марта 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Марка Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу К бр.279/22 од 21.10.2022. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр.5/23 од 26.01.2023. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу К бр.279/22 од 21.10.2022. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, за које дело јој је применом одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљена у року проверавања од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, те уколико у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде плати законском заступнику малолетне оштећене ББ, оцу ВВ, доспеле обавезе на име доприноса за издржавање у износу од 52.000,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом.

Истом пресудом, окривљена је обавезана да у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, плати законском заступнику малолетне оштећене ББ, оцу ВВ, износ од 66.000,00 динара на име трошкова кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр.5/23 од 26.01.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Прокупљу и браниоца окривљене АА – адвоката Марка Јовановића, а пресуда Основног суда у Прокупљу К бр.279/22 од 21.10.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА – адвокат Марко Јовановић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. ЗКП у вези члана 16. став 2, 4. и 5. ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, те на повреду члана 195. став 2. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против које је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) Законика о кривичном поступку, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљене у захтеву за заштиту законитости истиче да је у доношењу првостепене пресуде учествовала судија поротник ГГ, која се морала изузети, обзиром да као судија поротник учествује и у поступку пред Основним судом у Прокупљу у предмету П2 бр.238/20, у коме је окривљена тужена ради измене одлуке о издржавању, а због чега према ставу браниоца наведени судија поротник има одређене вредносне ставове према окривљеној, који могу представљати предубеђења у односу на окривљену, те изазвати основану сумњу у њену непристрасност.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене су, по оцени овога суда, неосновани.

Одредбом члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП прописано је да ова битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети.

Одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП прописано је да ће судија или судија поротник бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или учествовао у поступку као тужилац,

бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца, или је саслушан као сведок или као вештак, ако овим закоником није другачије прописано.

Из цитираних законских одредаба произилази да се о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, на коју се бранилац окривљене позива у захтеву, може говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу, односно на главном претресу у првостепеном поступку или о одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном средству, судије који се мора обавезно изузети из разлога прописаних чланом 37. став 1. тачка 4) ЗКП.

Како се из списка предмета утврђује да је судија поротник ГГ учествовала као члан већа у доношењу првостепене пресуде – пресуде Основног суда у Прокупљу К бр.279/22 од 21.10.2022. године, то њено учешће у својству судије поротника у поступку пред Основним судом у Прокупљу П 230/20, у коме је окривљена тужена у вези измене одлуке о издржавању, не представља ниједну од наведених процесних ситуација прописаних одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, због којих би се судија, односно судија поротник, морао изузети од судијске дужности.

Из наведених разлога Врховни касациони суд одбио је као неоснован захтева за заштиту законитости браниоца окривљене у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

У осталом делу, исти захтев одбачен је као недозвољен, из следећих разлога:

У осталом делу, бранилац окривљене истиче да у правноснажној пресуди нису дати разлози о чињеницама које су предмет доказивања, док су дати разлози нејасни и у знатној мери противречни, а којима наводима указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, која у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона.

Поред тога, бранилац у поднетом захтеву истиче да је суд, приликом оцене да ли у конкретном случају има места примени одредби члана 195. став 2. КЗ, био у обавези да узме у обзир све околности у вези са стручном спремом окривљене и њеним имовинским статусом, те околности везане за њено здравствено стање, како би донео правилан закључак да ли на страни окривљене постоје или не постоје оправдани разлози због којих није давала издржавање, а што све представља сопствену оцену наведених околности од стране браниоца, из ког разлога такође у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, није дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у преосталом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић